



# Оқыту процесін басқару

Ш.Уалиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеті  
Кажобаева Айғаным Ертаевна  
БК-71нп  
2017 жыл





**В. А. Якунин –  
Оқытуды  
басқарудың үлгісі  
– бағытының  
авторларының  
бірі.**

*Педагогикалық басқару -  
оқытушының студенттер  
ұжымына немесе жеке  
студентке оқытудың жоғары  
нәтижесіне жету үшін жүйелі,  
мақсатты әсер етуі.*

Басқару – басу емес, процестің  
табиғатын барынша меңгеру,  
әрбір ықпалды оның  
логикасына сәйкестендіру.

# Осыған байланысты оқыту процесі



## Басқару процесі ретінде оқытуды ұйымдастырудың сатылары төмендегідей бөлінеді:

- мақсат – міндеттерді қою
- оқытудың ақпараттық негізін құрып алу
- оқыту барысында шешім қабылдау
- оқыту нәтижесі бойынша болжам жасау
- оқыту процесіндегі әрекеттерді орындау
- оқыту аясындағы коммуникацияны жүзеге асыру
- оқыту барысында алынған нәтижелерді бақылау және бағалау
- оқыту барысында қатысты түзетулер жүргізу

# Оқытушылық іс-әрекетте басқарудың психологиялық ерекшеліктері

- Басқару ақпараттық процесс болып табылады
- Ол объектінің мінез құлқын бақылау сигналдарды берудің тұйық циклы.

- Басқару органынан басқару объектісіне басқару сигналдары келеді,
- Объектінен басқару органына байланыс орнатылады.
- Оқытушының оқыту процесін бақылауға қатысты қарастыру, оның мәнін түсіну болып табылады.





Оқушы мен педагогтың жеке-психологиялық ерекшеліктерінің мүмкіндіктеріне сәйкес жүзеге асырылады

Білім беру жүйесінің әрбір сатысы үшін, оқытудың әрбір нақты жағдайы үшін бағыттың қайсысының болмасын басымды жақтарын қолдануға мүмкіндік береді



**ОҚЫТУ көпжақты процесс**

Жалпы түрінде оқытудың көпжақтылығын В.Оконь оны құрастырушылардың әртүрлерінің жиынтығы ретінде ұсынған: оқыту тәсілдері, сабақ беру әдістері және т.б.

## В. Оконь бойынша оқытудың көпжақтылығы

Оқу тәсілі	Сабақ беру әдісі	Мазмұнның құрамдас бөліктері	Позиция (оқушы)	Әрекеттің стратегиясы
Меңгеру	Ұсынушы	Баяндау (сипаттау)	Рецептивті	Ақпараттық
Жаңалық ашу	Проблемалық	Түсіндіру	Зерттеушілік	Проблемалық
Күйзелу	Көрмеге қойып көрсету	Бағалаушы	Аффективті	Эмоционалды
Әрекет	Практикалық	Нормативті	Белсенді	Оперативті



**Білім беруде дәстүрлі оқытумен қатар басқа бағыттар да қалыптасты:**

Проблемалық оқыту

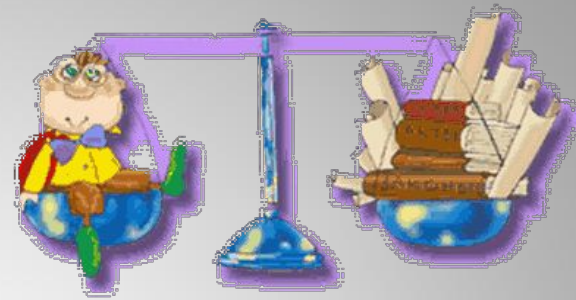
Бағдарламаланған оқыту

Ой-еңбегі іс-әрекеттерін сатылы қалыптастыру теориясына негізделген оқыту (П.Я. Гальперин, Н. Ф. Талызина)

Алгоритмизацияланған оқыту (Л.Н. Ланда)

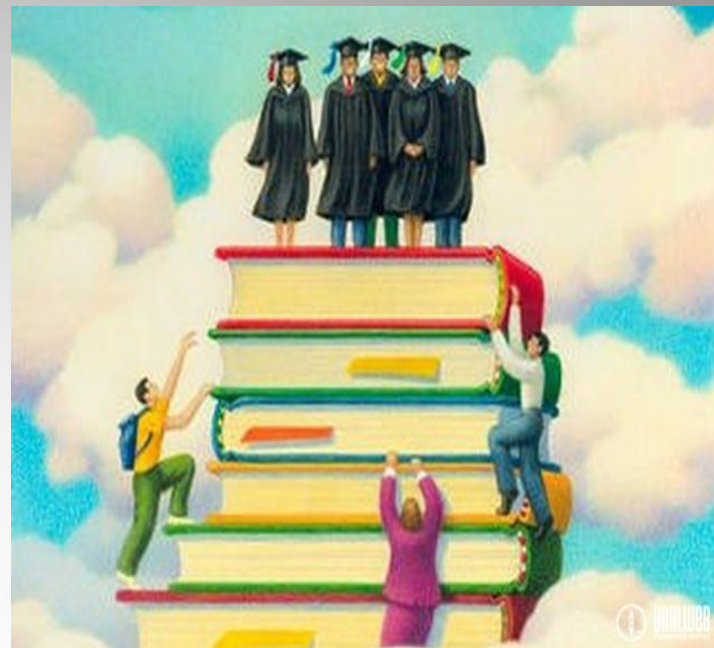
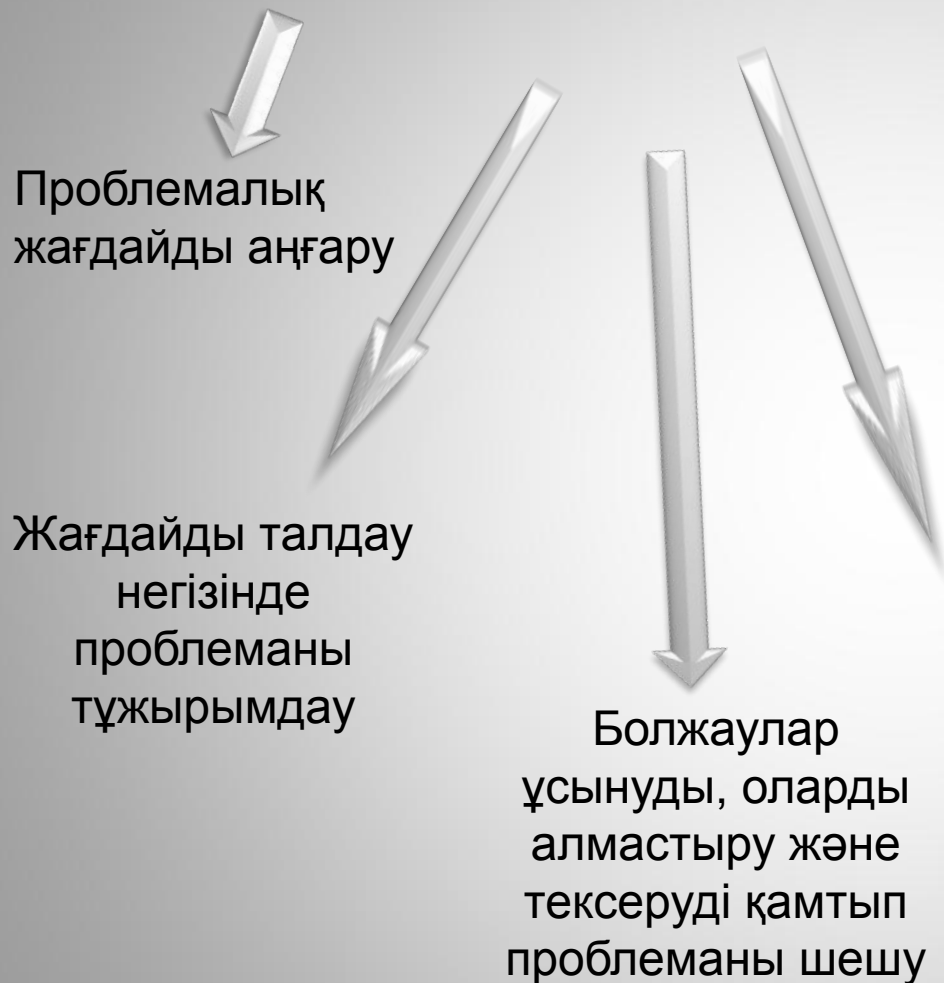
Белгілік-контекстік тип бойынша дамыта оқыту (А.А. Вербицкий)

Жобалық оқыту және т.б.

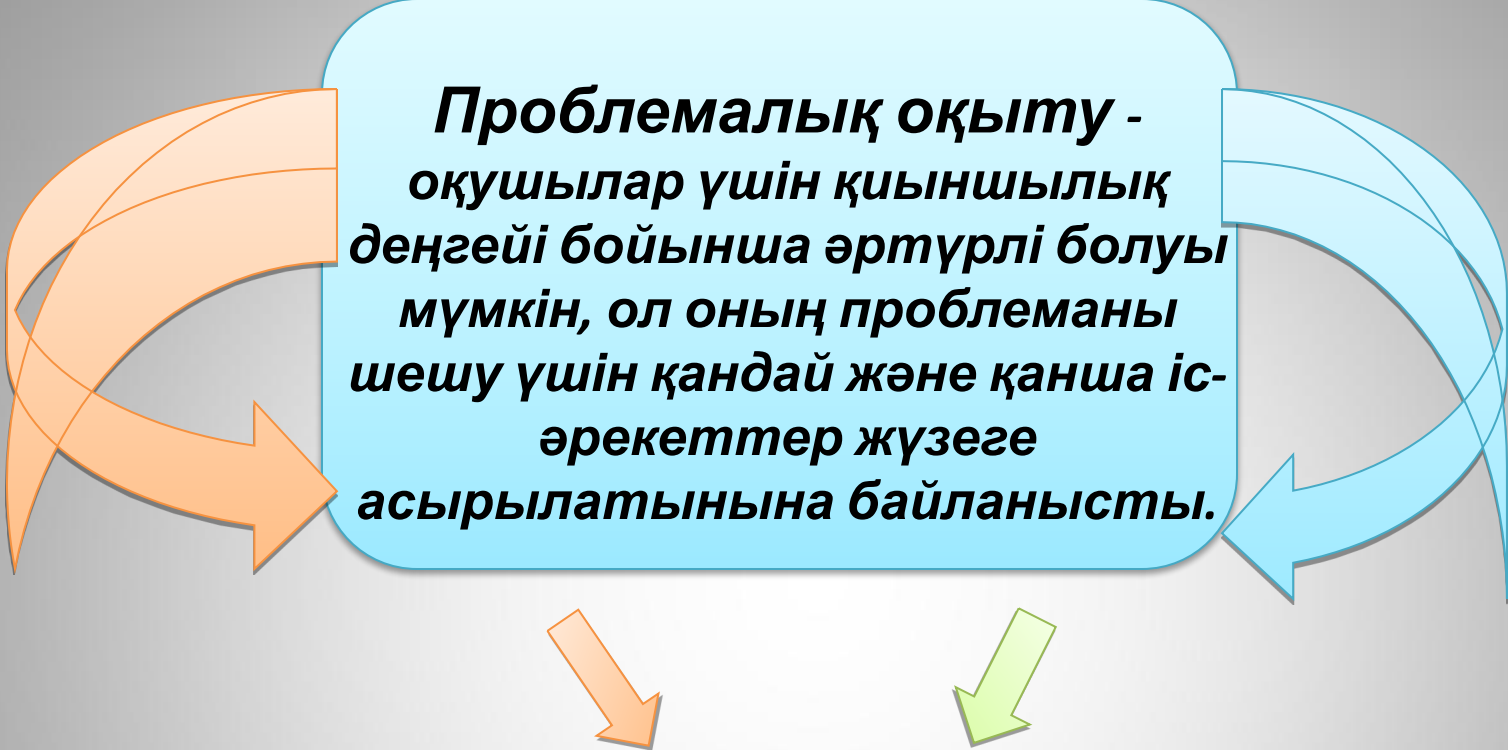


- адамның міндеттерді шешу барысында
- жаңа мен ескінің арасында қарама-қайшылықтар болғанда
- белгілі мен белгісіздік, шарттар мен талаптарды орындау барысында қиыншылыққа тап болған жағдайында
- танымдық қажеттілігі және интеллектуалды мүмкіндіктері болған жағдайда
- Проблемалық жағдай
- пайда болады


# Проблемалық оқыту бірнеше сатыдан тұрады:



*С.Л. Рубенштейн  
бойынша*



**Проблемалық оқыту - оқушылар үшін қиыншылық деңгейі бойынша әртүрлі болуы мүмкін, ол оның проблеманы шешу үшін қандай және қанша іс-әрекеттер жүзеге асырылатынына байланысты.**



**В.А. Крутецкий оқушы мен мұғалімнің іс-әрекеттерін бөлу негізінде дәстүрлі оқытумен салыстыра отырып, оқытудың проблемалығы деңгейінің сызбасын ұсынды.**

## В.А. Крутецкий бойынша оқытудың проблемалығы деңгейлерінің схемасы

Деңгей	Мұғалімде қалатын буындар саны	Оқушыға берілетін буындар саны	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті
0 (дәстүрлі)	3	-	Проблема қояды, оны тұжырымдай-ды, проблеманы шешеді	Проблеманың шешілу жолын есінде сақтайды
I	2	1	Проблема қояды, оны тұжырымдайды	Проблеманы шешеді
II	1	2	Проблема қояды	Проблеманы тұжырымдайды, проблеманы шешеді
III	-	3	Жалпы ұйымдастырады, бақылау және білікті жетекшілік етеді	Проблеманы түсінеді, тұжырымдайды, оны шешеді

**Назарларыңызға  
рахмет!!!**